

Evidence materiálu

- oběžný majetek → zásoba → nakoupená zásoba → materiál
- materiál účtujeme ve skupině 11

VARIANTA A

Vnitropodnikové přepravné:

- přeprava, kterou si účetní jednotka provedla sama vlastním dopravním prostředkem
- je součástí pořizovací ceny, proto ho účtujeme:

MD – 111 Pořízení materiálu

D – 622 Aktivace vnitropodnikových služeb

- 6 účtovou třídu používáme proto, že byla poskytnuta služba a je to výnos
- aktivace = zvýšení hodnoty aktiv (materiálu)
- oceňujeme ve vlastních nákladech → sčítáme všechny náklady vynaložené na cestu (benzín + mzdy řidiče + odpisy auta,...)

Aktivace materiálu:

- výroba materiálu vlastními silami např. náhradní díly, obaly
- vyrobený materiál převezmeme do skladu, a proto účtujeme: **MD – 112 Materiál na skladě**
D – 621 Aktivace materiálu

Pořízení materiálu ze zahraničí:

- nákup materiálu (majetku) v rámci evropské unie
- princip účtování je velmi podobný jako při pořízení materiálu v tuzemsku
- faktura bude vystavena v eurech
- na faktuře nebude DPH (pokud nakupujeme od plátce)
- fakturu musíme přepočítat na koruny → pro přepočet využijeme kurz ČNB
 - a) denní kurz
 - b) pevný kurz – kurz, který používáme pro delší období
 - vezmeme kurz z 1 dne daného období
 - dá se použít max. 1 rok
 - tyto informace musí být uvedeny ve vnitropodnikových směrnících
- ⇒ fakturu zaúčtujeme v českých korunách obvyklým způsobem
- DPH si účetní jednotka vypočítá sama z fakturované částky a vypočítanou daň musí zaúčtovat

a) nárok na odpočet DPH

MD – 343 DPH

D – 349 Spojovací účet k DPH

b) povinnost zaplatit DPH

MD – 349 Spojovací účet k DPH

D – 343 DPH

Dovoz materiálu:

- nákup materiálu mimo území evropské unie
- účtování dovozu materiálu je stejné jako při pořízení z EU:
 - 1) faktura: **MD – 111 Pořízení materiálu**

D – 321 Dodavatelé

- 2) DPH: a) nárok na odpočet 343/349
 b) povinnost přiznat DPH 349/343
 ▪ **DPH vypočítáme z fakturované částky + CLA**

3) musíme zaúčtovat clo

MD – 111 Pořízení materiálu

D – 379 Jiné závazky

- účtujeme na základě JSD (jednotný správný doklad)
- součást pořizovací ceny materiálu

Prodej materiálu:

- prodej představuje 2 účetní případy:

a) zaúčtovat prodej – tržbu

▪ materiál prodáváme na fakturu nebo v hotovosti

MD – 311 Odběratelé / MD – 211 Pokladna

D – 642 Tržby z prodeje materiálu

→ *prodáváme ve smluvní ceně*

b) vyskladnění materiálu

▪ účtujeme na základě výdejky

MD – 542 Prodaný materiál

D – 112 Materiál na skladě

→ *vyskladňujeme pořizovací cenou vypočítanou průměrem nebo metodou FIFO*

Reklamace materiálu:

- při dodávkách materiálu se mohou vyskytnout nesrovnalosti, které zjistíme během příjemky materiálu

- jestliže jsou zjištěny nějaké závady (množství, kvalita) vyhotoví se protokol o vadách, který je dokladem pro reklamaci

- reklamační nárok je pohledávkou a proto zaúčtujeme: **MD – 315 Ostatní pohledávky**

D – 111 Pořízení materiálu

→ protože se tento účet musí vynulovat

▪ **dodavatel reklamaci:**

a) **neuzná** - zrušíme pohledávku vůči dodavateli

D – 315 Ostatní pohledávky

MD – 549 Manka a škody z PČ

b) **uzná** - dodavatel reklamaci uzná a vystaví opravný daňový doklad → je to faktura, která nám snižuje původní částku

MD – 315 Ostatní pohledávky

D – 321 Dodavatelé

- zaúčtujeme s mínusem nebo červeně

- pokud byla faktura včetně DPH musíme snížit nárok DPH

MD – 343 DPH (s mínusem!)

- pokud neúčtujeme reklamaci, ale přímo opravný daňový doklad účtujeme ho stejně jako fakturu, ale částka je se znaménkem mínus

Inventarizační rozdíly:

- účetní jednotka je povinna provádět min. 1 do roka inventarizaci

- povinnost ukládá zákon o účetnictví

- termín je na konci účetního období (většinou 31.12)

- a) řádná inventarizace → provádí se na konci účetního období
- b) mimořádná inventarizace → v jakémkoliv termínu
- inventarizace začíná inventurou (zjištění skutečného stavu zásob) → v případě zásob provádíme fyzickou inventuru
- skutečný stav zjištěný inventurou porovnáme s účetním stavem a můžeme zjistit inventarizační rozdíly:

- a) **PŘEBYTEK** → skutečný stav je vyšší než účetní
- musíme zaúčtovat: **MD – 112 Materiál na skladě**
D – 648 Ostatní provozní výnosy

- b) **MANKO** → skutečný stav je nižší než účetní

1) přirozený úbytek (manko do normy)

- přirozeným úbytkům nelze zabránit např. vysychání, odpařování,...
- účetní jednotka si stanovuje sama normy úbytku a uvádí je ve vnitropodnikových směrnících
- tato manka účtujeme jako spotřebu materiálu

MD – 501 Spotřeba materiálu
D – 112 Materiál na skladě

2) ostatní manka (manka nad normu)

- jsou pro firmu nákladem: **MD – 549 Manka a škody z provozní činnosti**
D – 112 Materiál na skladě
- manko můžeme předepsat skladníkovi k náhradě → vůči skladníkovi vzniká pohledávka: **MD – 335 Pohledávky za zaměstnanci**
D – 648 Ostatní provozní výnosy

Škody na materiálu:

- může vzniknout kdykoliv během účetního období
- jde o fyzické znehodnocení např. vlivem živelné pohromy nebo z důvodů odcizení
- škoda je pro podnik náklad: **MD – 549 Manka a škody z PČ** **D – 112 Materiál na skladě**
živelné pohromy: **MD - 582 Škody** **D – 112 Materiál na skladě**
- škodu můžeme předepsat zaměstnanci nebo můžeme žádat pojištění od pojišťovny
- náhrada od pojišťovny je pohledávkou:
MD – 378 Jiné pohledávky
D – 648 Ostatní provozní výnosy; 688 Ostatní mimořádné výnosy
- v případě, že pojišťovna do konce roku neoznámí výši náhrady, musíme částku odhadnout a zaúčtovat **MD – 388 Dohadné účty aktivní**
D – 648 Ostatní provozní výnosy; 688 Ostatní mimořádné výnosy
- poté co pojišťovna oznámí výši náhrady (doklad) zrušíme dohadnou položku a zaúčtujeme vznik pohledávky vůči pojišťovně
MD – 378 Jiné pohledávky
D – 388 Dohadné účty aktivní
- v případě, že se dohodnutá částka nerovná skutečné náhradě musíme doúčtovat rozdíl na účet **388 Dohadné účty aktivní** a soustažně zaúčtujeme do **výnosů**

škoda = takové znehodnocení majetku, které je neodstranitelné

- není daňově uznatelný náklad
- výjimku tvoří: 1) škoda způsobená neznámým pachatelem
2) škody způsobené živelnou pohromou
3) škoda je daňovým nákladem do výše přijatých náhrad

(př. škoda = 150 000,- → pojišťovna uhradí = 100 000,- → daňový náklad = 100 000,-)

Oceňování zásob při inventarizaci:

- během inventarizace zjišťujeme také, jestli ocenění zásob odpovídá situaci na trhu
- můžeme zjistit, že:

- a) ocenění zásob je vyšší než cena na trhu → tuto situaci účetně neřešíme
- b) ocenění zásob je nižší než cena na trhu → dochází k znehodnocení zásob

- musíme zjistit jestli znehodnocení zásob je:

1) trvalého charakteru

- pokud se jedná o znehodnocení trvalého charakteru, vzniká škoda, kterou zaúčtujeme na:

MD – 549 Manka a škody z provozní činnosti

D – 112 Materiál na skladě

2) dočasného charakteru

- pokud se jedná o dočasné snížení ceny materiálu, vytváříme tzv. **Opravnou položku** (pro firmu je to náklad) **MD – 559 Tvorba a zúčtování opravných položek**

D – 191 Opravná položka k materiálu

- opravné položky mají za úkol snížit hodnotu majetku → jsou to účty rozvahové pasivní
- v případě, že pomine důvod tvorby opravné položky (cena materiálu opět stoupla) opravnou položku zrušíme

- zrušení účtujeme na stejných účtech, ale obráceně: **191/559**

- v případě, že se dočasné snížení ceny zásob změní v trvalé snížení:

1) zrušíme opravnou položku **191/559**

2) zaúčtujeme trvalé snížení **549/112**

Materiál na cestě a nevyfakturované dodávky:

- na konci účetního období účet 111 Pořízení materiálu nesmí mít zůstatek

- a) v případě, že účet 111 Pořízení materiálu má zůstatek na MD znamená to, že nedošel materiál (je na cestě) → účet musíme vynulovat

MD – 119 Materiál na cestě

D – 111 Pořízení materiálu

- v následujícím období dojde zásilka → vyhotovíme příjemku a zaúčtujeme:

MD – 112 Materiál na skladě

D – 119 Materiál na cestě

- b) v případě, že účet 111 má zůstatek na D, to znamená, že nedošla faktura → musíme účet vynulovat → fakturovanou částku odhadneme a zaúčtujeme:

- příjemka: **MD – 112 Materiál na skladě**

D – 111 Pořízení materiálu

- odhad závazku: **MD – 111 Pořízení materiálu**

D – 389 Dohadné účty pasivní

- v následujícím období dojde faktura: **MD – 389 Dohadné účty pasivní**

D – 321 Dodavatelé

VARIANTA B

- může používat každá účetní jednotka

- zvolenou variantu zapíše do vnitropodnikových směrnic → variantu nelze měnit

- je možné účtovat různé druhy zásob různou variantou

- ve variantě B se všechny nákupy účtují přímo do spotřeby (např. FAP: 501/321)
- **příjemky a výdejky se neúčtují** → **během roku se nepoužívá účet 112 Materiál na skladě**
- na konci roku musíme zaúčtovat konečnou zásobu
- konečnou zásobu zjistí skladník z příjemek a výdejek v rámci inventarizace a účetní KZ
 zaúčtuje: **MD – 112 Materiál na skladě**
 D – 501 Spotřeba materiálu
- pokud je na účtu 112 Materiál na skladě PZ zaúčtuje ho do spotřeby:
 MD – 501 Spotřeba materiálu
 D – 112 Materiál na skladě